

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering houdende de herverdeling van begrotingsartikel GB0-1GHF2TU-PR van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2024

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting: Voorliggend ontwerp van besluit regelt de herschikking van middelen vanuit de provisie bij het Departement Zorg ingeschreven onder begrotingsartikel GB0-1GHF2TU-PR voor het financieren van uitgaven voor de versterking van het ouderenzorgbeleid.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Verschillende maatregelen die genomen worden m.b.t. de versterking van het ouderenzorgbeleid verlopen via het Departement Zorg. Het betreft het beleidsveld binnen het Departement Zorg: Gezondheids- en woonzorg.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Bij begrotingsopmaak (BO)2024 werd op basisallocatie 1GH033 van begrotingsartikel GB0-1GHF2TU-PR zijnde de provisie versterking ouderenzorgbeleid, een krediet van 15.435.000,00 euro VAK en 15.435.000,00 euro VEK voorzien.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het voorliggend ontwerp van besluit regelt een herschikking van 14.044 keuro VAK en 8.066 keuro VEK vanuit de provisie versterking ouderenzorgbeleid bij het departement Zorg (begrotingsartikel **GB0-**

1GHF2TU-PR, basisallocatie 1GH033, voor het financieren van de uitgaven in het kader van de versterking van het ouderenzorgbeleid.

1. Centra voor herstelverblijf

Looptijd: 01/01/2024 tem 31/12/2024

Budget: 1.050 keuro VAK en 1.050 keuro VEK

De IMC Volksgezondheid heeft beslist dat de centra voor herstelverblijf gefinancierd zullen worden via een systeem van cofinanciering. De federale overheid zal gedeeltelijk de zorgkost financieren, bovenop de door de nomenclatuur gefinancierde prestaties. Hiervoor zullen de centra voor herstelverblijf een conventie moeten afsluiten met de federale overheid. Deze conventie werd intussen goedgekeurd door het Verzekeringscomité van 15 december 2023 (Nota CGV 2023/369). De regionale overheden zullen van hun kant instaan voor de gedeeltelijke financiering van de werkingskosten en infrastructuur.

Deze beslissing zal voor wat de financiering vanuit Vlaanderen betreft in 2024 structureel worden verankerd in de regelgeving, meer bepaald via het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 en relevante uitvoeringsbesluiten, en de regelgeving van het VIPA.

De nodige aanpassingen in de uitvoeringsbesluiten van het Woonzorgdecreet, worden doorgevoerd in het legistische traject dat werd opgestart en in het voorjaar 2024 zal worden afgerond om de structurele financiering van de werkingskosten vanuit Vlaanderen mogelijk te maken.

Ook voor de betoelaging van de infrastructuur van de centra voor herstelverblijf zal de VIPA-regelgeving in 2024 worden aangepast.

Met de projectsubsidie wordt in afwachting van dat legistische traject, reeds vanaf 1 januari 2024 uitvoering gegeven aan de beslissing van de IMC.

De projectsubsidie wordt toegekend aan de centra voor herstelverblijf die op 1 december 2023 erkend zijn door het Departement Zorg. Per erkende verblijfseenheid wordt een bedrag van 1.260 euro voorzien als tussenkomst in de werkingskosten. Er wordt een correctie toegepast, indien nodig, op basis van de effectieve bezettingsgraad.

De projectsubsidie dient als tussenkomst voor de werkingskosten die de centra voor herstelverblijf hebben. De werkingsmiddelen behelzen onder meer de loonkosten voor niet medisch/ondersteunend personeel, de verbruiksgoederen, de energiekosten,... De zorgkosten worden gedeeltelijk gefinancierd door de federale overheid. Van de centra voor herstelverblijf wordt daarnaast verwacht dat ze voldoen aan de erkenningsvoorwaarden die zijn opgenomen in het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 en uitvoeringsbesluiten.

Zie beslissing VR 2024 2302 DOC.0190/2BIS

2. Groeipad lokale dienstencentra

Looptijd: recurrent vanaf 2024

Budget: 636 keuro VAK en 636 keuro VEK

Lokale dienstencentra (LDC) vormen een kernactor binnen de zorgzame buurt. Daar waar een zorgzame buurt op mesoniveau de voorwaarden schept voor verbinding tussen actoren en organisaties, staat het lokaal dienstencentrum in voor de verbindende functies op microniveau in de schakel tussen individuen, hun netwerk en hun ruimere omgeving. Het dienstencentrum speelt hiermee een belangrijke rol in het versterken van de sociale cohesie in de buurt.

Regeerakkoord 2019- 2024:

“We zetten de strijd tegen eenzaamheid als belangrijk punt op de beleidsagenda. We verhogen het bewustzijn rond eenzaamheid in de omgeving en we ontwikkelen en ondersteunen initiatieven om dit aan te pakken. We investeren in zorgzame buurten en ondersteunen lokale besturen hierin, o.a. door het delen van beste praktijken. We zorgen voor voldoende ontmoetingsplaatsen, ook digitale, en zetten in op de buurtgerichte benadering van de zorg. We promoten intergenerationele samenwerking en projecten in zorgsettings.

We ondersteunen vrijwilligers en mantelzorgers en we investeren in zorgzame buurten zodat de zorgverstrekkers en professionele krachten zich nog meer en beter op hun kerntaken kunnen richten.”

In de beleidsnota 2019 -2024 Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding is het volgende opgenomen:

“We heroriënteren het takenpakket voor de lokale dienstencentra (LDC) en maken differentiatie mogelijk rekening houdend met het specifieke karakter van de buurt waarin een centrum gelegen is en de brede doelgroep die er woont. Een LDC moet zorgen voor een laagdrempelig aanbod voor iedereen uit de buurt. ‘Voor iedereen door iedereen’ is daarbij het streefdoel.”

Momenteel zijn er 8 lokale dienstencentra erkend waartegenover nog geen financiering staat. We verwachten dat er nog 7 lokale dienstencentra erkend zullen worden tegen 1/07/2024. De kostprijs voor de financiering van 15 lokale dienstencentra bedraagt 636 keuro VAK en VEK:

LDC NI 2024	Bedrag per eenheid (euro)	Aantal (geschat 2024)	Subsidiebedrag (euro)
Vlaanderen- openbaar (diensten)	43.497,34	9	391.476,06
Vlaanderen- privaat (diensten)	38.525,26	6	231.151,56
VIA5 en VIA6 PC330.01	2.177,80	6	13.066,80
Totaal			635.694,42

3. Transparante boekhouding

Looptijd: 1 jaar

Budget: 263.429,10 euro VAK en 263.429,10 euro VEK

Het regeerakkoord 2019 – 2024 voorziet de invoering van een transparante sectorspecifieke boekhouding in de residentiële ouderenzorg. Hiervoor werden reeds een aantal stappen gezet.

Na een minicompetitie werd op 19 december 2022 de opdracht gegund aan een externe partner om in samenwerking met het Departement Zorg een methodiek van rapportering te ontwikkelen.

In het voorjaar van 2023 werden verschillende werkgroepen georganiseerd, waarbij is toegewerkt naar basisbegrippen voor de zorg-, leef-, woon- en organisatiekosten. Verder werd een rapporteringssjabloon ontwikkeld voor de belangrijkste kostenposten. De definities, het sjabloon en de gehanteerde methodiek zijn tijdens de zomer van 2023 voor het eerst getest op hun bruikbaarheid in een tussentijds pilootproject waaraan woonzorgcentra uit de klankbordgroep hebben deelgenomen. In het najaar is de methodiek dan bijgeschaafd op basis van de ervaringen uit de piloot.

Om de methodiek op een grotere schaal te testen, zal in het voorjaar van 2024 een pilootproject starten waarbij deelnemende woonzorgcentra hun boekhouding op een gestandaardiseerde manier rapporteren. Echter is uit de werkgroepen, het tussentijds pilootproject en de feedback van de klankbordgroep gebleken dat er nood is aan ondersteuning en begeleiding van woonzorgcentra.

Deze nood vertaalt zich in een vraag naar bijkomende middelen om te sensibiliseren, opleiden, ondersteunen en faciliteren van kennisdeling. Meer specifiek zal de 263.429,10 euro VAK en 263.429,10

euro VEK ingezet worden voor een bijkomend ondersteuningstraject in het kader van de lopende opdracht. In het kader van het eerder verleende begrotingsakkoord bij dit dossier wordt de budgettaire weerslag gecompenseerd vanuit de provisie 'versterking ouderenbeleid'.

4. Waarderingstool

Looptijd: 1 jaar

Budget: 138 keuro VAK en 138 keuro VEK

De nood aan transparantie en inzicht in de ervaren zorgkwaliteit van de Vlaamse (woon)zorgvoorzieningen is actueler dan ooit. Meer dan vroeger vragen burgers, media, maar uiteraard ook de gebruikers en hun familie zelf dat kwaliteit, of het gebrek eraan, zichtbaar gemaakt wordt. In opdracht van de minister wordt hiervoor een 'waarderingstool' ontwikkeld waarop de waardering van de voorziening door de gebruiker, familie,... wordt gevisualiseerd.

De tool heeft als doel transparantie te bieden in de beoordeling en waardering van gebruikers en dat op basis van enkele eenvoudige beoordelingscriteria.

In 2023 werd dit project opgestart en werd de scope van het project gewijzigd. Het project zal niet enkel binnen de residentiële ouderenzorgsector worden uitgewerkt, maar ook binnen de kinderopvang, de jeugdhulp en de sector voor personen met een handicap.

De betrokken administraties hebben in de loop van 2023 reeds een voortraject afgelegd om de opzet van het waarderingsplatform inhoudelijk, IT-matig en communicatief voor te bereiden. Zo werden er van bij de start (doorlopend) belanghebbenden betrokken en werd hun input meegenomen in o.a. de opmaak van het visiedocument. Deze visie werd later gevalideerd door de minister en haar kabinet waarop akkoord werd gegeven om het Waarderingsplatform WVG op te zetten als een pilootproject. In parallel werd er een business- en impactanalyse uitgevoerd en werden de juridische mogelijkheden voor het beheer van de tool onderzocht. Als volgende stap in het traject kon de IT-ontwikkeling van de tool gegund worden.

In de tweede jaarhelft van 2023 werd, naast de IT-ontwikkeling en het continue belanghebbendenmanagement, voornamelijk aandacht besteed worden aan het vormgeven van het pilootproject dat in de loop van Q4 2023 van start ging. In parallel werd het beheer van de Waarderingsplatform WVG voorbereid, dat door een externe projecthouder (consortium) wordt opgenomen.

Er werd een oproep gelanceerd waarop drie kandidaten hebben ingeschreven. Na beoordeling van deze kandidaturen werd hiervoor eind 2023 een consortium onder leiding van VZW Persoonsvolgend Budgetwijzer aangeduid.

De noodzaak aan externe ondersteuning die in 2022 werd opgestart is om die reden groter geweest het afgelopen jaar en zal zeker nog nodig zijn bij de verdere opstart en uitwerking van het pilootproject.

De totale kostprijs van dit project bedraagt 414 keuro, 138 keuro wordt in overeenstemming met het verleende begrotingsakkoord via de provisie versterking ouderenzorg opgevangen. Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap voorziet de middelen vanuit begrotingsartikel GB0-1GGF2RX-IS Het Agentschap Opgroeien voorziet de middelen vanuit begrotingsartikel GB0-1GEF2UX-IS. De middelen van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en van het Agentschap Opgroeien ten belope van 138 keuro VAK en VEK worden bij begrotingsaanpassing 2024 overgeheveld naar het Departement Zorg.

5. Hervorming palliatieve zorg

Budget: 5 miljoen euro VAK en 2.222 keuro VEK

Bij de begrotingsopmaak 2024 werd een budget van 5 miljoen euro voorzien voor de versterking van de palliatieve zorg. De middelen worden enerzijds ingezet binnen VSB (465 keuro) en anderzijds vanuit het begrotingsartikel eerste lijn (GB0-1GDF2KA-WT).

In een apart dossier aan de Vlaamse Regering wordt al een invulling gegeven aan deze middelen voor 3.476 keuro VAK en 2.222 keuro VEK. Indien er op basis van latere beslissingen nog een bijkomend VEK vereist is in 2024 kan dit nog op een later moment herverdeeld worden.

6. Zorgcoördinatie en casemanagement

Budget 2024: 2.591 keuro VAK, budget 2025: 4.767 keuro VAK

In het interfederaal plan geïntegreerde zorg zijn verschillende doelstellingen opgenomen inzake zorgcoördinatie en casemanagement. Verschillende actielijnen worden hierrond voorbereid. In 2024 wordt hiervoor 2,6 miljoen euro VAK voorzien, in 2025 4,8 miljoen euro VAK. Hiermee is de structurele aanwending van de provisie van 11.453 keuro in 2025 vervolledigd.

Van deze middelen werd door de Vlaamse Regering al voor 1,2 miljoen euro bestemd bij de definitieve goedkeuring van de erkenning en subsidiëring van de zorgraden op 26 april 2024. Deze middelen worden gecompenseerd naar begrotingsartikel eerste lijn (GB0-1GDF2KA-WT).

De rest van de middelen zullen conform het advies van de Inspectie van Financiën pas op een later moment verdeeld worden, afgestemd op de beslissing van de Vlaamse Regering inzake de concrete aanwending van deze middelen.

7. Brandstofkosten diensten gezinszorg

Looptijd: 1 jaar

Budget: 3.756 keuro VAK en VEK

Het verzorgend en logistiek personeel van de diensten voor gezinszorg legt jaarlijks meer dan 70 miljoen kilometer met de wagen af voor verplaatsingen van en naar de gebruikers. Door de hoge brandstofkosten is dat een grote kost voor dat personeel. De huidige kilometervergoeding van de werkgever bedraagt 0,3542 euro per kilometer, wat onvoldoende is om de hoge brandstofkosten te dekken. Ter vergelijking, de huidige verplaatsingsvergoeding conform artikel 13 van het KB van 18 januari 1965 bedraagt 0,4280 euro per kilometer (vanaf 1 juli 2023). Dat betekent een sterk koopkrachtverlies voor het verzorgend en logistiek personeel van de diensten voor gezinszorg. We stellen voor om in 2024 het verschil tussen de verplaatsingsvergoeding conform artikel 13 van het KB van 18 januari 1965 en de vergoeding onder PC318.02 te overbruggen en zo de koopkracht van het verzorgend en logistiek personeel op peil te houden.

Het verschil tussen 0,428 euro/km en 0,3542 euro/km bedraagt 0,0738 euro/km. In totaal werden er in 2023 71.216.112,54 km met de wagen door het basispersoneel van de diensten voor gezinszorg gereden (km voor bedrag 2024). De extra kost voor de verhoogde kilometervergoeding bedraagt zo 5.255.749,11 euro VAK/VEK (0,0738 euro * 71.216.112,54 km)

Hiervan wordt 3.756 keuro gecompenseerd op de provisie "versterking ouderenbeleid".

8. Jobstudenten

Looptijd: tot en met 30 september 2024

Budget: 2.000 keuro VAK

Er worden in de zomer jobstudenten gefinancierd in de woonzorgcentra, daarvoor wordt 2 miljoen euro eenmalig toegevoegd aan het uitbreidingsbeleid woonzorgcentra..

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De uitgaven worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GHF2TU-PR, basisallocatie 1GH033 (Provisie Versterking Ouderenzorgbeleid).

Op voormeld provisioneel krediet, ingeschreven onder het begrotingsartikel GB0-1GHF2TU-PR is voldoende krediet beschikbaar voor uitvoering van bijhorend herverdelingsbesluit.

Op de provisie is bij de begrotingsopmaak 2024 een eenmalig (3.982 keuro) en een recurrent gedeelte (11.453 keuro) voorzien. De maatregelen 1, 2, 5 en 6 vullen het recurrent gedeelte in, daarvan wordt hierbij in totaal 7.886keuro herverdeeld. De resterende recurrente invulling wordt voorzien binnen maatregel 6.

Aan de inspectie van Financiën werd advies gevraagd. Het advies werd door de Inspectie van Financiën gegeven op 15 mei 2024.

Volgens de Inspectie van Financiën is een herverdeling vanuit de ouderenprovisie naar de verschillende basisallocaties toelaatbaar, met uitzondering van de herverdelingen voor maatregelen waarover nog niet duidelijk is waaraan ze concreet besteed zullen worden. Daarnaast dienen er 5/12de van de kredieten beschikbaar te blijven op de ouderenprovisie.

Tegelijk maakte de Inspectie van Financiën een opmerking bij de aanwending van de provisie voor het dossier onkostenvergoeding studenten verpleegkunde, dit wordt rekening houdend met dit advies niet langer uit deze provisie gefinancierd.

Wat de toepassing van de mededeling VR 2023 2311 MED.0421/1TER betreft kan opgemerkt worden dat deze provisie bestaat uit nieuw beleid toegekend in het kader van de begrotingsopmaak 2024, wat vrijgesteld is van deze maatregel.

Daarnaast wordt de compensatie conform het advies IF beperkt tot die maatregelen waarvoor reeds een principiële beslissing door de VR genomen is. Dit betekent dat binnen de maatregel 6 – zorgcoördinatie de herverdeling beperkt wordt tot het gedeelte (1,2 miljoen euro) dat al eerder door de Vlaamse Regering gevalideerd werd. Dit geeft dan volgend overzicht:

GB0-1GHF2TU-PR 1GH033	PROVISIE VERSTERKING OUDERENZORGBELEID PROVISIE VERSTERKING OUDERENZORGBELEID	VAK 15.435	VEK 15.435
DOSSIER	1.Centra voor herstelverblijf	1.050	1.050
	2.Groeipad LDC	636	636
	3.Transparante boekhouding	264	264
	4.Waarderingstool	138	138
	5.Hervorming palliatieve zorg	3.011	1.757
	5.Hervorming palliatieve zorg intern	465	465
	5.Versterking palliatieve zorg in het kader van de hervorming	1.524 -	
	6.Zorgcoördinatie	1.200 -	
	7.Brandstofkosten diensen gezinszorg	3.756	3.756
	8. Jobstudenten	2.000	
TOTAAL		14.044	8.066
SALDO		1.391	7.369
TOTAAL EENMALIG		6.158	4.158
TOTAAL RECURRENT		7.886	3.908

Het begrotingsakkoord werd bekomen op 7 juni 2024.

B. ESR-TOETS

Deze herverdeling heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand, personeelsbegroting, begrotings- en informaticabudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4 VERDER TRAJECT

De Vlaamse minister, bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is belast met de uitvoering van dit besluit.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de eerste herverdeling van begrotingsartikel GB0-1GHF2TU-PR van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2024;

2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS